

## Hogyan ünnepeltük május 1-jét?

Sajnos csak 10-12 személy jött el a „grillezésre”. Ennek valószínűleg a rossz idő volt az oka, habár délután már sütött a nap. Igaz, nem írtuk be a programba, hogy rossz idő esetén az egyesület helyiségeiben találkozunk, de aki már előző években is jelen volt, tudhatta. De mindenképpen nagyobb részvételre számítottunk, hiszen arra is kell gondolni, hogy Margit már előző nap előkészítette mindent, nem tudva, milyen lesz az idő.



Végül is jót ebédeltünk, játszottunk, s utána mindannyian elmentünk a Münsterplatz-ra, ahol a DGB ünnepsége volt, és még lángost is ehettünk.



Vezezőségünket sokszor kritika éri a programok megszervezéséért. Május 1-je jó példa volt arra, hogy mennyire érdeklődnek egyes tagjaink, ha még oda sem jönnek el, ahol nem egy írórt vagy más előadót kell meghallgatni, belépőt sem kell fizetni. Igaz, néhányan 16 óra után feljöttek, de mi úgy gondoltuk, hogy aki 15 óráig nem ért ide, már nem is fog jönni.

Tulajdonképpen már meg is szoktuk, hogy mindig ugyanazt a 15-20 arcot látjuk az előadások során, kivéve talán a bálokat és a Mikulás ünnepséget.

Bacsur Magdi

## A Habakuk Bábszínház előadása



A Habakuk Bábszínház 1993 óta működik Sopronban és környékén. A magyar- és világirodalom mesekincseinek legnépszerűbb darabjait színre vivő társulat azt a feladatot vállalta fel, hogy a 3-10 éves korosztálynak szóló, az ő értelmi és érzelmi fejlettségüknek megfelelő módon feldolgozott műveket színvonalasan adja elő.

Az esztétikailag és erkölcsileg is kifogásolható nyugati rajzfilmáradat közepette a Habakuk Bábszínház megpróbál valamit visszacsempészni a mai gyerekek életébe: a mesét. Az igazi, a varázslatos, a jó győzelmét hirdető valódi mesét, a mesére kiehelt gyerekeknek próbálja visszaadni azt, amit a rohanó világ elfelejtett: a bábszínházat.

Június 20-án a Habakuk Bábszínház hozzánk is ellátogatott. A három kismalac című darabot adták elő, óriási sikerrel. Szép számmal egybegyűlve, kicsik és nagyok együtt izgulva és nagyokat nevetve tapsoltak a malackáknak és a „félelmetes” farkasnak, aki szörnyű éhségében fel akarta falni a kedves kis malacokat. Az előadás kicsit játék is lett a gyerekek számára, ugyanis a kis közönség aktívan be lett vonva az eseményekbe - minden kis poronty segíthetett a malackáknak házuk felépítésében, vagy bekiabálással menthette meg a kismalacok életét. Így aztán a legkisebbjeink is figyelmesek tudtak maradni az előadás végéig.

A mese végén a tűzpiros arcocskák arról tanúszkodtak, mennyire beleélték magukat a mesébe, hiszen minden kisgyerek úgy érezhette, nélküle nem menekülhetett volna meg a három kismalac.

Baumgartner Ildikó



# Évfordulók



## KOSSUTH LAJOS

**1802. szeptember 19-én** Monokon született, a reformkor kiemelkedő politikusa. A jogi diploma megszerzését követően volt táblabíró, majd ügyész. Részt vett az 1832-36. évi országgyűlésen és a történeésekről megjelentette az Országgyűlési Tudósításokat. 1837-ben bebörtönözték és csak 1840-ben szabadult. 1841-től az induló Pesti Hírlap főszerkesztője és a reformellenzék vezéralakja. Az utolsó, 1847-48. évi reformországgyűlésen Kossuth nagy szerepet játszott a reformok győzelemre vitelében. Az 1848. április 8-án megalakult Batthányi-kormányban pénzügyminiszter, majd 1848. szeptember 16-tól a kormányként működő Országos Honvédelmi Bizottmány elnöke, ténylegesen az ország első számú vezetője. Az 1849. tavaszi győztes csaták után 1849. április 14-én kormányzó elnökké választották. A szabadságharc bukásával külföldre emigrált és sokáig bízott a forradalom újraindításában. Az 1867-es kiegyezést nem fogadta el („Kassandra-levél”). 1894. március 20-án Torinóban (Turin) halt meg.



## GRÓF BETHLEN ISTVÁN

**1874. október 8-án** Erdélyben született a két világháború közötti Magyarország egyik legnagyobb politikusa. 1921 és 1931 között 10 éven keresztül töltötte be a miniszterelnöki tiszteket. Nevéhez fűződik a „trianoni Magyarország” talpra állítása és konszolidálása. Vitathatatlan tekintéllyel irányította az országot. Horthy Miklós kormányzó is minden lényeges kérdésben rá hallgatott. Mind bel-, mind külpolitikájában rendkívül sikeres volt. Bethlen 1931-ben a gazdasági világválság nehézségei közepette lemondott a miniszterelnökségről, de mint Horthy tanácsadója a befolyását 1944-ig megőrizte. A II. világháborúba való fegyveres belépést ellenezte, majd ennek megtörténte után az angolszász orientáció vezéralakjaként igyekezett elősegíteni a háborúból való kilépést. A „kiugrás” sikertelensége után az oroszok foglya lett, s 1946. október 5-én egy moszkvai börtön kórházában halt meg.



## DEÁK FERENC

**1803. október 17-én** született a reformkor és a kiegyezés korának nagy politikusa. Részt vett a reformországgyűléseken, 1848. április 7-től szeptember 11-ig a Batthányi-kormány igazságügyminisztere volt. 1849 elején nem követte Kossuthékat Debrecenbe, hanem visszavonult a birtokára. A szabadságharc bukása után a passzív ellenállás példaképévé vált, megmaradt az 1848-as törvények talaján. Az 1865-ös „Hűsvéti cikk”-e indította el azt a tárgyalási folya-

matot a Habsburgok és a magyarok között, ami elvezetett az 1867-es kiegyezéshez, az Osztrák-Magyar Monarchia létrejöttéhez. Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc vívmányainak megőrzéséért, a magyar alkotmányosság és önállóság megvalósításáért végzett tevékenysége elismeréséül a reformkor Deák Ferencet a „haza bölcsé”-nek nevezte el. 1876. január 28-án halt meg.



## KRÚDY GYULA

**1878. október 21-én** született író, hírlapíró. Budapesten élt, első novellája 15 éves korában jelent meg, írásait rendszeresen közölték országos folyóiratok és napilapok. Az irodalmi csoportosulásoktól távol tartotta magát, pályatársai „magányos lovag”-nak nevezték. Írásművészetére sajátos, „krúdy” légkör jellemző, ami eredeti hangulatot áraszt: kevés a cselekmény, a szecesszióhoz közeli stílusában szívesen alkalmazza az időrendek felbontását, a jelenetek lírai képekkel oldását, az álomszerűséget, az asszociációk csapongását. Sok kötetét látott napvilágot, a leghíresebbek: Szindbád ifjúsága, Szindbád utazásai, A vörös postakocsi, Az élet álom, Rezeda Kázmér szép élete. Krúdy 1914-től a Petőfi Társaság tagja, 1930-ban Baumgarten-díjat kapott. 1933-ban halt meg.



## OKTÓBER 23: AZ 1956-OS FORRADALOM KITÖRÉSE

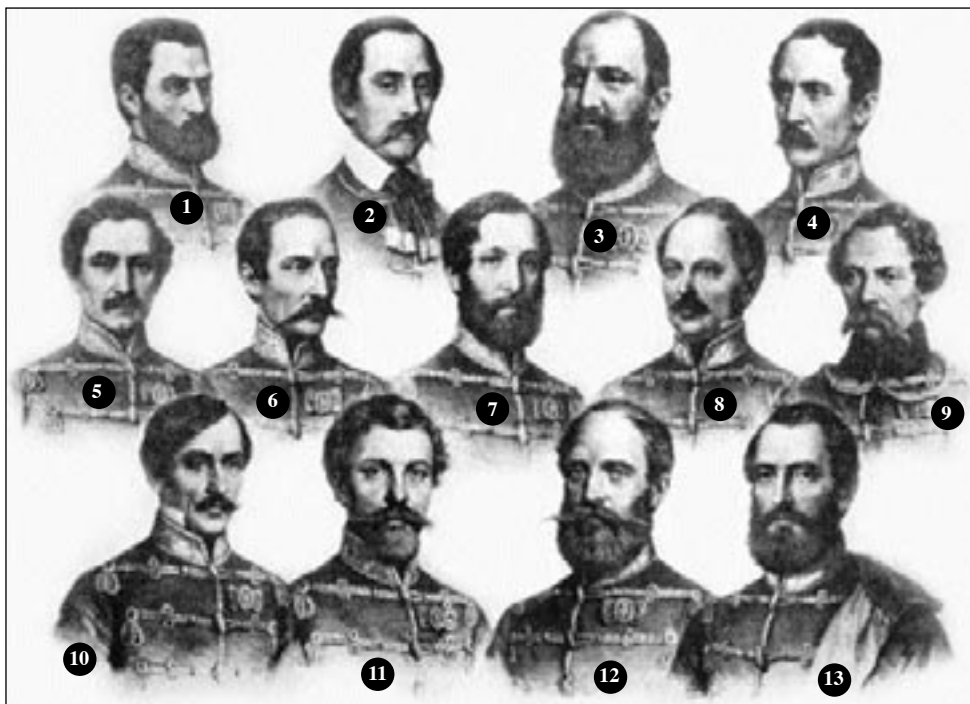
**1956. október 23-án** politikai tömegtüntetések sorozata kezdődött Budapesten, amelyek változásokat, demokratikus átalakulást követeltek. A kezdődő diáküntetés néhány óra alatt kiterjedt a munkásságra, majd az egész fővárosra. Kezdetben a tüntető menet több helyszínről egy helyre, a Bem-szoborhoz igyekezett. Késő délután több, egyenként is tízezres tömegre szakadtak szét a tüntetők: a Parlament előtt Nagy Imre miniszterelnöki kinevezését követelték, mások Sztálin szobrának ledöntéséhez kezdtek; ismét mások pedig a Magyar Rádió székháza előtt követeléseik azonnali bemondását akarták elérni. A nap estején aztán a Rádiónál eldördültek az első lövések, és az addigi tüntetés hamarosan fegyveres harcra, forradalomra terebélyesedett. Október 24-én Nagy Imre kormányt alakított, a forradalom pedig fokozatosan nemzeti szabadságharcra vált.



"Nincs még olyan nap a történelem kezdete óta, amely világosabban mutatná volna, hogy az ember szabadságvágya örök és elpusztíthatatlan, bármekkora is a siker ellen ható túlerő..."

*John F. Kennedy: Magyarországról 1956-ban*

# Az aradi tizenhárom



2004. április 25-én Aradon felállított emlékmű

- |                                    |                       |
|------------------------------------|-----------------------|
| 1 Knezič Károly                    | 8 Török Ignác         |
| 2 Nagysándor Ernő                  | 9 Gróf Vécsey Károly  |
| 3 Damjanich János                  | 10 Kiss Ernő          |
| 4 Aulich Lajos                     | 11 Schweidel József   |
| 5 Láhner György                    | 12 Dessewffy Arisztid |
| 6 Poeltenberg Ernő                 | 13 Lázár Vilmos       |
| 7 Gróf Leiningen-Westerburg Károly |                       |

Az aradi Szabadság-szobor teljes egészében közadakozásból összegyűlt pénzből készült. Az eredeti tervet Huszár Adolf 1879. március 4-én nyújtotta be. Korai halála miatt a szobor kivitelezését Zala György vállalta, aki az eredeti Huszár-féle terven sokat változtatott. A szobor talpazatán az 1849. október 6-án, Aradon kivégzett 13 tábornok bronz domborművét helyezték el. A szobor központi alakja egy allegorikus „szabadságot” jelképező nőalak, s mellette a talpazaton 4 szoborcsoport található, mégpedig: ébredő szabadság, harckészség, áldozatkészség, haldokló harcos.

## STUTTGARTI ENGAGEMENT

Egy olyan időszak lezárását ünnepelhettük és élhettük meg Stuttgartban 2004. július 8-án, mely nem mindennapos: Mydlo Tamás a Magyar Köztársaság főkonzulja búcsúzott Baden-Württembergtől. A méltató szavakból kitűnt, hogy a baden-württembergi minisztériumok vezetői, munkatársai, valamint a nagy konszernek, pl. Siemens, Bosch, Mercedes képviselői olyan karizmatikus egyéniséget ismertek meg Mydlo Tamás személyében, aki meghatározó értékeket hozott létre itt töltött szolgálati évei alatt. Olyan kapcsolatok kiépítése fűződik nevéhez, melyek pozitív gazdasági vonatkozást eredményeztek kis hazánk részére.

Természetesen a magyar kultúra is nagy szerepet játszott tevékenységei sorában, mindenhol, ahol lehetett, fő motívumként alkalmazta.

Az egyesületünkkel létrejött, szinte baráti kapcsolat ezekből az emberi tulajdonságaiból adódtak. Minden lehetőséget megragadott annak érdekében, hogy a magyar kultúra ápolásában és megőrzésében támogasson bennünket. Pröhle

Gergely, berlini magyar nagykövet úrral létrejött személyes kapcsolatunk megteremtéséhez egy újabb emberi, baráti híd felépítését segítette elő. Az is az ő nevéhez fűződik, hogy 2001-ben az Ulmban megrendezett Duna menti országok csúcstalálkozója alkalmával egy személyes beszélgetést eszközölt ki egyesületünk képviselői és Orbán Viktor akkori miniszterelnök úr között.

Mindezekből a tényekből arra a következtetésre juthatunk, hogy Mydlo Tamás az őszinte emberi kapcsolatok megteremtésére alkalmas, elhivatott egyéniség.

A fentiekben ecsetelt kötődések eredményeként egyesületünk vezetősége arra a döntésre jutott 2004. július 3-án, hogy Mydlo Tamás főkonzul urat az Ulmi Magyar Kultúregyesület tiszteletbeli tagjává nyilvánítja.

A továbbiakban kívánunk Mydlo Tamás úrnak eredményekben gazdag napokat, éveket, boldogságot és megértést a magánéletben, valamint hitet és egészséget további tevékenységében, akárhol teljesít szolgálatot.

*Dembinszky Tamás*

### Levélmásolat:



## GENERALKONSUL DER REPUBLIK UNGARN STUTT GART

Stuttgart, 2004. július 1.

**Herrn Thomas Dembinszky Präsident  
Ungarischer Kulturverein Ulm e.V.  
Franz-Mark-Str. 4, 89250 Heidenheim**

Kedves Tamás!

A stuttgarti főkonzulként eltöltött négy esztendő elmúltával ezúton is szeretnék elköszönni Tőled és az ulmi Kulturális Egyesület tagjaitól.

Jó érzés volt tudni, hogy az ulmi magyarok közössége a nemzeti tudat fenntartásának fontos bástyája volt, a színvonalas programok, a fiatalokat is megszólítani képes egyesületi munka lehetővé tette az európai értékek és a magyar hagyományok és identitás egyidejű megélését. Biztos vagyok benne, hogy e nemes szándéktól vezérelt munkátokat a jövőben is sikeresen folytatjátok.

Távozásom alkalmából szeretném megköszönni a készséges együttműködést, amellyel kölcsönösen elősegíthettük a baden-württembergi magyar kapcsolatok fejlődését, az itt élő magyar honfitársaink magyarságtudatának fenntartását.

Kérem, köszönő soraimat szíveskedjél a szervezet tagjai felé is tolmácsolni!

Magyarországra visszatérve, mint a Külügyminisztérium munkatársa a jövőben is törekedni fogok közös céljaink és érdekeink sikeres megvalósításáért és készséggel állok rendelkezésre.

Kívánok Neked, kedves családnak és az Egyesület valamennyi tagjának jó egészséget és további sikeres munkálkodást!

Baráti üdvözlettel **Mydlo Tamás**

**Ungarischer  
Kulturverein  
Ulm e.V.**

Fort Unterer Kuhberg 16  
D-89077 Ulm  
Tel.: +49 (0731) 35479



**Magyar  
Kultúregyesület  
Ulm**

Honlap:  
<http://www.ulmke.bn-ulm.de>  
Email: [ulmke@bn-ulm.de](mailto:ulmke@bn-ulm.de)

# OKLEVÉL

Az  
**ULMI MAGYAR KULTÚREGYESÜLET**

**MYDLO TAMÁS**

Urat, a Magyar Köztársaság stuttgarti főkonzulját

többéves készséges együttműködése,  
az itt élő honfitársak iránti gondoskodása és  
egyesületünk szellemi támogatása elismerésül  
tiszteletbeli tagjává fogadja.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Dembinszky Tamás'.

Ulm, 2004. július 3.

Dembinszky Tamás  
elnök

## Török Miklós: 974 nap teltével

Sokszor ígértem már, hogy nem feledkezem meg az ígéreteimről és majd beszámolok, majd elmondom a dolgaikat - csak valahányszor neki akartam fogni, egyszerűen fogalmam se volt róla, hogy miként kezdjem el. Ez persze nem mentség, s nem is ezért bocsátom előre, hanem inkább a helyzet pontosítása miatt, amolyan sarkigazsággént megállapítva, hogy hiányoznak azok a szavak, amik pontosan közlik a gondolataimat, de közben a fejem üres és nem jut eszembe semmi, csak az egyik barátom, aki író és Münchenben lakik.

Egyszer felhívtam telefonon, amikor éppen írt, és mikor megkérdeztem, hogy miről, azt mondta, hogy még ő se tudja pontosan, de a vége már megvan, és a címe is, csak az a baj, hogy nem halad vele, pedig reggel óta ül az íróasztalánál és köpköd ki az ablakon a második emeletről és a járdán akkora töcsa gyűlt össze, hogy a járőkeleket külön rendőr irányítja át a forgalmas út túlsó oldalára.

Ez engem akkor mélyen elgondolkodtatott, hogy lám csak miként, s hogyan születik az irodalom és milyen jó dolguk van az íróknak, akiknek olyan a státuszuk amit jegyeznek, mint a lóversenyen, talán befutóra (lóra) és ebből meg lehet élni.

Nekem ilyen pedigém, a „mű-faji-fajtitászatot” igazoló igazolásom nincs. Nekem csak fehér papírlapjaim vannak, amiket jó volna teleírni, bár az igazság az, hogy egyszer én is kiköptem az ablakon.

Pontosabban a vonatablakon, amikor a kérelmünk beadásától számított 974. napon, állampolgárság nélküli útlevéllel a zsebünkben átdöcögünk a román határon, a Nap mozgásának irányát követve. Persze, ez csak amolyan civil-gesztus volt, felszínes nyomaték, vagy ha úgy tetszik, éppen pont egy olyan mondatnak a végén, amely a megkönnyebbülés sóhajával befejeztetett és egyben múlt idejűvé is vált, úgy zárva le eddigi életünknek egy periódusát, ahogy a moziban szokás kiírni: „vége”, nehogy a szellemileg fogyatékos közönség még egyszer megnézzze azt a filmet, amire csak egyszer váltott jegyet.

Mellesleg, akkor éppen lógásban voltunk, mert becsaptuk, átvértük és kijátszottuk annak a magunk mögött hagyott országnak a ránk vonatkozó és két hete érvényben lévő törvényét, mely szerint az emigránsok vissza kell téríteniük az állam számára az iskoláztatásukra fordított költséget, természetesen kemény valutában, amivel közönséges állampolgár börtönbüntetés terhe mellett nem is rendelkezhetett. Így, a feleségemmel együtt, bizományban, negyvenezer márkára letünk taksálva, amihez ha hozzászámítom azt a nyolcezetret, amit a Nyugat-Német állam fizetett értünk személyenként, igazán jutányos vásárt csináltak a XX. század 8. évtizedében, amikor a Révai Kislexikon szerint Európában a keresztény-

ség fokozatos megszűntette a rabszolga-kereskedést, sőt 1807-től utolsónak, Anglia törvényei is megtiltották a feketékkel való embervásárt.

Összegezve tehát: anélkül, hogy túlértékelném magam, ha az élősúlyban számított 65 kilómat összevetem azzal az „Angebot”-ban vásárolt fél disznóval, amivel az ősszel megtöltöttük a fagyaszútó potom 139 márkáért, teljes precizitással megállapíthatom, hogy bolti áron, szőröstül-bőröstül annyit érek, mint száz darab nyolcvan kilós disznó, miközben a tizedesektől és az eltelt idő inflációs rátájától eltekintek.

Szóval, húzhatom ki magam büszkén, ez azért már nem semmi, és igazán tartást, méltóságot és önbecsülést adhatna az embernek az a biztos tudat, hogy száz disznóra oszolva rőföghetne a megállapított és kifizetett áruértéke alapján.

Visszatérve azonban a vonathoz, amelyik menetrendszerűen, másodpercnyi pontossággal betartotta azt a másfél óra késést, amit vámvizsgálat ürügyén elvesztegetett a bihari püspöki állomáson, nemcsak arról nevezetes, hogy köptem egy nagyot, hanem arról is, hogy ugyanazon az ablakon kidobtam az összes pénzemet is. Igaz, nemcsak úgy egyszerűen, hanem nylonzacskóba csavarva, s olyan tökéletesen becélolva vele az anyósomat, hogy szegény, két szemtörlés között is elkapta a levegőben, és karácsony előtt ebből az ötezer lejből tudtak disznót vágni annak ellenére, hogy a szerelvényt körülvevő katonák azonnal felélfordították barátságos géppisztolyaik csövét, hogy a peronon lézengő éber szolgálatos nyugodtan ellenőrizhesse a küldeményem tartalmát.

Szóváltásra csak azért került sor, mert anyósom nem akart hitelt adni a szolgálatos azon állításának, hogy a százasokra nyomott szöveg: „Banca Republicii Socialista Romania” szerint ez a pénz az államot illeti, és miután teljes határozottsággal visszavette az elképedt elvtárs kezéből, rossz románságával még valami olyan hízelgőt is mondhatott, hogy mi az államé, hogy az elvtársnak távra maradt a szája.

Később biztosan becsukta, de ezt már nem láttuk, mert a vonat megindult és azóta valami olyan kényszerképzetben élünk, hogy azt hisszük: szabadok vagyunk. S ez nagyjából így is van, mert azért jöttünk el, hogy leszokjunk és ne akarjunk soha többé félni. Világosbarna állampolgárság-nélküli útlevelünk jogosított fel erre a reményre és ezt később nagyon sok hivatalban kellett megmutassuk, általános elragadtatást és csodálatot kelteve a velünk foglalkozó tisztviselőkben, akiknek egy része nem csak annyit tudott „Siebenbürgen”-ről, hogy földrajzilag „Transilvániával” azonos és onnan jön Drakula, hanem az ország kultúrátságának színvonalával is szembesültek,

egyetlen dokumentumunk ötödik oldalára lapozva. Ott ugyanis a fiam adatai és a szárazpecséttel hitelesített fényképe szerepelt, annak a törvénynek a tökéletes betartásával, amelynek előírása szerint személyi okmányba „ptr. barbat” (férfiaknak) csak sötét zakó, fehér ing és nyakkendővel készült fotó engedélyezett.

Én pedig, mint mintaállampolgár, ezt cselekedtem. Igaz, hogy Sajtóképű akkor éppen két hónapos volt, de egy „barbat” két hónaposan is „barbat”, s miért épp az én fiam legyen már ekkora korában törvénysértő, lefényképeztem tehát az előírás szerint.

Így aztán a dundi, kerekfejű, kopasz csecsemő fehér ingben, nyakkendővel és sötét zakóban majdnem úgy nézett ki az útlevélemben, mint valamikor az ötvenes években Rákosi-pajtás az úttörőkarneválon, szemmel látható reklámként annak az országnak dicsőítésére, amely Nagy Vezérünk személyi kontójára száz disznó árát vételezte egy ember kiengedéséért.



Fotó az eredeti útlevélről

Június 26-án egyesületünk vendége volt Török Miklós író, újságíró, aki írásaiából olvasott fel.

Török Miklós 1946-ban született Nagyváradon, 1982 óta él Németországban, több kötet szerzője, tagja a Szabad Német Írószövetségnek, a Magyar Írószövetségnek, a Magyar Újságírók Országos Szövetségének, az Erdélyi Magyar Írók Ligájának és az International Federation of Journalists-nek. A majnafrankfurti Deutsch Ungarische Gesellschaft elnöke és a BUOD elnökségi tagja.

1967-ben jelent meg első novellája a kolozsvári Utunkban. Ettől kezdve rendszeresen publikált a romániai magyar lapokban. A váradai Ady Endre irodalmi kör elnöke, titkára és vezetőségi tagja volt. Többemagával 3 antológiát szerkesztett: Tavasz 69, majd a Hangokat, amit tiltottak és a Hangrobbanást, ami szintén megjelent.

# SZÜRETI BÁL

Október 16-án  
20 órakor

a jó zenéről **Satya**  
gondoskodik

## MAGYARUL IS BESZÉLÜNK AZ UNIÓBAN!

*Magyar nyelvtanítás és nyelvgyakorlás  
modern alapokon*

Honfitársaink közül sokan már Németországban születtek vagy kicsi gyermekként érkeztek ide. Ennél fogva gyermekeik már hiányosan vagy alig beszélik a magyar nyelvet.

Hazánk EU-csatlakozása kapcsán az Önök gyermekei számára is még nagyobb lehetőséget kínál a kiváló magyarországi egyetemeken való továbbtanulás, amelyhez elengedhetetlen az anyanyelv alapos, árnyalt szókincsű ismerete szóban és írásban egyaránt.

Kisgyermek, iskolások, felnőttek magyar nyelv tanítására, illetve elmélyítő gyakorlására csoportokat szeretnénk szervezni **Bánrévi Magdolna** diplomás magyartanárno vezetésével.

A tanfolyamok helyszíne egyesületünkben lesz.

Érdeklődni és folyamatosan jelentkezni a **0731/3793619**-es telefonszámon lehet.

## KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓ!!!

Minden mobilos előfizető figyelmébe!

Ha hívást kap mobiltelefonján, és közben a kijelzőn "ACE" látható, NE VÁLASZOLJON A HÍVÁSRA, HANEM SZAKÍTSA MEG A HÍVÁST AZONNAL!!! Ha fogadja a hívást, a telefon vírusfertőzést kap. A vírus töröl minden IMEI és IMSI adatot a telefonból és a SIM kártyáról, ami miatt a készülék nem tud a hálózathoz kapcsolódni. A telefonkészüléket csak cserélni lehet. Ezt az információt megerősítette a Motorola és a Nokia, megtalálható a CNN weboldalán is. Mára hárommillió készüléket tett tönkre a vírus!!!

Kérjük, küldje tovább ezt az információt barátainak!!!

## A határon túli magyar épített örökség megóvásának támogatása

*Egyesületünkben július 3-tól július 10-ig fenti cím alatt nagyon érdekes kiállítást tekinthettek meg a látogatók. Meg sem próbálkozom szakszerűtlen magyarázattal, elemzéssel, inkább átadom a szót Sebestyén József Kós Károly díjas okl. építész-mérnök, műemlékvédelmi szakmérnöknek, aki e kiállítás szervezője és felelőse.*

„A műveltséget a köznapok apró reflexei mentik meg” vallotta Márai, s ahogy e gondolatot Tanczos Vilmos kolozsvári néprajzos továbbfűzte: „A kultúra átörökítésének, a titokzatos lényeg továbbadásának módjai észrevétlenségükben, hétköznapiágukban is annyira sokrétűek, hogy nehéz számba venni őket. ...Mert a műveltség apró reflexei természetesen, szinte észrevétlenek.” Ily módon lényeges része életünknek az épített, tárgyi örökség legapróbb emlékeinek megőrzése is.

**Miklósvári Kálnoky kastély**



A műemlékek védelmének célja nem lehet pusztán az értékek megőrzése, felújítása, mert mindez csak eszköz ahhoz, hogy az épített örökséget tovább örököstük, a ránk bízott értékeket a lehető legjobb állapotban átadjuk az utúnak következő nemzedékeknek. A magyarság által a múltban megteremtett, s mára határon túl található javak a magyar kulturális örökség elidegeníthetetlen részei. A mai határokon kívülre került nemzetrészeknek, értékes és hagyományőrző épített környezetük fenntartásához való igénye és joga, az anyanyelv megőrzésének igényével és jogával azonos jelentőségű. A kulturális örökség védelme jótékony hatással lehet a határon túli magyar közösségek azonosság tudatának megőrzésére, megerősítésére.

Az épített örökség felkutatására, összeírására, s nyilvántartására irányuló inventarizációs és felmérési, s a régészeti kutatási projektek a megelőző műemlékvédelem legfontosabb eszközeiként összességében együtt, a már ismert és a még eddig fel nem ismert értékes örökség megismerését, fizikai és szellemi értelemben vett továbbörökítését szolgálják. Ezek az inventarizációs és felmérési dokumentáló, valamint régészeti-kutatási projektek Erdélyben, a Muravidéken és Vajdaságban már folynak. Kísérleti jelleggel megindultak a Felvidéken és Kárpátalján is.

Az állagmegóvási, felújítási és helyreállítási projektek olyan objektumok megóvását célozzák, melyek egyrészt értékük és állapotuk miatt sürgős beavatkozást igényelnek, másrészt olyan jelentősebb épületekre vonatkoznak, melyekre nemcsak a szakmai közvélemény figyel, de szélesebb társadalmi csoportok is magukénak tudják. E helyreállítási munkálatok helyi kisugárzó erejével - olyan jelen-

tős emlékek esetében, mint a borsi Rákóczi várkastély, az alsólendvai Bánfi-Esterházy várkastély, a beregszentmiklósi várkastély, a gyulafehérvári székesegyház, a deáki, egykori bencés templom, az aracsi egykori premontrei monostor templom romja, vagy egyes falvak templomai, mint benei, a gelencei, a hadadi, hontvarsányi, hubói, huszti, kolosnémai, nagyajtai, sepsikilyéni stb. - számolni lehet és kell.

Az elmúlt évek során a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma elsősorban templomok, azon kívül kastélyok helyreállítására nyújtott támogatást Szlovákiában, Ukrajnában, Romániában, Szerbiában, Horvátországban és Szlovéniában. Jutott és jut támogatás olyan projektekre, mint pl. a veszélyeztetett egyházi műemlékek Erdélyben, Felvidéken és Kárpátalján, ill. a népi építészeti örökség, de azon túl teljes települések épített örökségének kutatására is Erdélyben és Vajdaságban.

A helyreállítások mellett, a kutatások és felmérések - amelynek részeredményei e kiállításon is láthatók - fontos feladatait képezik a műemlékvédelemnek, hiszen részleteiben is meg kell értenünk ezen épületek „személyes” történetét. Nemcsak magát az épületet kell fizikai valóságában megőrizni, hanem azt a tudást, tehetséget, amely létrehozta azt, sőt a hozzá kapcsolódó személyek, események emlékét is életben kell tartani.



**Deáki templom**

E kiállítással ebből a sajátos jegyeket mutató Kárpát-medencei kulturális örökségből kívánunk ízelítőt adni és biztatni Önöket, hogy személyesen is keressék fel a tablókon megidézett helyszíneket.

*Sebestyén József*

A felújítási munkákról, az épületekről képeket, terveket az alábbi internetes honlapon tekinthetik meg: [www.telekialapitvany.hu](http://www.telekialapitvany.hu).

Az aktuálisan zajló felújítási munkákat (pl. a hadadi, - Partium, Szilágyság - református templom, a kolozsvári Házsongárdi temető magyar sírhelyeinek és emlékeinek megőrzése) adományaikkal támogatgatják. A támogatás céljáról és módjáról bővebb felvilágosítást a Teleki Alapítványtól lehet kapni, az alábbi címenek:

[l.dioszegi@tla.hu](mailto:l.dioszegi@tla.hu) és [j.sebestyen@tla.hu](mailto:j.sebestyen@tla.hu).





Önarckép



Napraforgó

## A TÁPÉI TÚZZOMÁNC TANODA ALKOTÓTÁBORA

Simon Miklósnak 2000-ben kiállítás-  
son mutattuk be alkotásait az egyesü-  
letünkben. Azóta is szorgalmasan ápol-  
juk a kapcsolatot Simon Miklós kép-  
zőművésszel és Barkos Beáta iparmű-  
vésszel.

A művészpár nyaranként Tápén  
rendszeresen rendez alkotótáborokat,  
ahova minden gyermeket (alsó kórhatár  
10 év, felső kórhatár nincs) szeretettel  
várnak. Egy turnus 5 napos és hétfőtől  
péntekig tart. A programban motívum-  
gyűjtés, különböző technikákkal festői-,  
grafikus-, rekesz-, sodrony-, ékszer-,  
tűzzománc munkák szerepelnek.

Szeretnénk, ha gyermekeink ezúton  
is ápolnák magyarságukat.

Jelentkezni a 2005. évre az alábbi  
címen:

**Szeged-Tápé, Csiki u. 8**  
**Telefon: 62/495-440, 06-30-5131201**  
**E-Mail: [ttt@v.net.hu](mailto:ttt@v.net.hu)**  
**[www.painter.hu/simonmiklos](http://www.painter.hu/simonmiklos)**  
**[www.painter.hu/barkos](http://www.painter.hu/barkos)**



Barkos Beáta



Nyakék



Tűzzománc

### Réti Gitta: Kérdések

Ki másította meg az igaz értéket?  
Ki változtatta meg a józan mértéket?  
Hová tűnt a mérleg kényes egyensúlya?  
Ki hajszol ezeket ingoványos útra?  
Ki kapcsolt egy őrrült, esztelen tempóra?  
Mióta több a nap, mint 24 óra?  
Ki mondja meg azt, hogy mikor kell megállni?  
Aki vakon rohan, az mit fog meglátni?  
Ki az, kit érdekel mások véleménye?  
Mért adta el magát az ember reménye?  
Mért váltotta hitét Júdás ezüstjére?  
Mért nem néz az egyik, a másik szemébe?

Ki tanít nap, mint nap, ilyen nagyon félni?  
Hogy lehet rettegőn, göröcsberántva élni?  
Miért az a divat, hogy csak panaszkodunk?  
Saját örömhöz mért nem ragaszkodunk?  
Van, még aki olvas? Vagy mindenki számol?  
Akad, aki megért? Van, aki nem vádol?  
Mért váltott antennánk rossz frekvenciára?  
Háborúra, bűnre, vérre, könnyre, sárra?  
Mivé fakult lényünk sokszínű virága?  
Mért olvadunk önként a szürke masszába?  
Ki diktálja ezt az észveszejtő trendet?  
Ki fog gondolkodni? Ki csinál majd rendet?  
Ki bátran álmodik, miért marad gyáva?  
Igaz torztükörben, ki ismer magára?

*Réti Lászlóné (Gitta) Székesfehérvárról elküldte néhány versét egyesületünknek, amelyből alkalmanként  
egyet-egyet szeretnénk az újságunkban megjelentetni.*

# GYERMEKVERSEK



**Kiss Erika**  
(3. osztály)

## Iskolában

Mindenki az iskolában,  
annak is az udvarában.  
A kis elsősök még nem tudják,  
hogy milyen a tanulás.

Ha a tanárok ötöst adnak,  
a gyerekek vigadnak.  
De ha rossz jegyet kapnak,  
azon nyomban sírva fakadnak.

Matek, olvasás, ének,  
az iskolában jó az élet.

**Tábori Alexandra**  
(6. osztály)

## Iskola

Toll, papír ceruza,  
Kezdődik az iskola.  
A sok gyerek szomorú,  
Szárad a pitypang-koszorú.  
Vége a strandnak és a nyárnak,  
Eljött az ideje az iskolatáskának.  
Az iskola kapuja kinyílik,  
Élettel és zajjal újra feltöltődik.  
Nagyok és kicsik egyaránt,  
Újra megtöltik az iskolát.

## A tanulás

Matek, nyelvtan, olvasás...  
Szörnyű ez a tanulás!  
Sok az írás, fárad a kéz,  
De ettől nem lesz több az ész.  
Jobb a játék és a szabadság.  
Mégis az embert iskolába hajtják.  
Nem tudom mi jó ebben,  
Úgysem tudok írni szebben.  
És ott áll a német meg az angol,  
A szegény gyerek meg csak magol.  
Hiába is hisztizek,  
Sok könyvet nem veszek,  
Akkor is lesz még sulis,  
Ami nem olyan jó buli.

**Boglári Bence**  
(4. osztály)

## Az iskola

Kívül fehér  
Beltől fehér  
Csupa-csupa hófehér.

Csíkos tábla  
Kockás tábla  
Olyan, mint a palatábla.

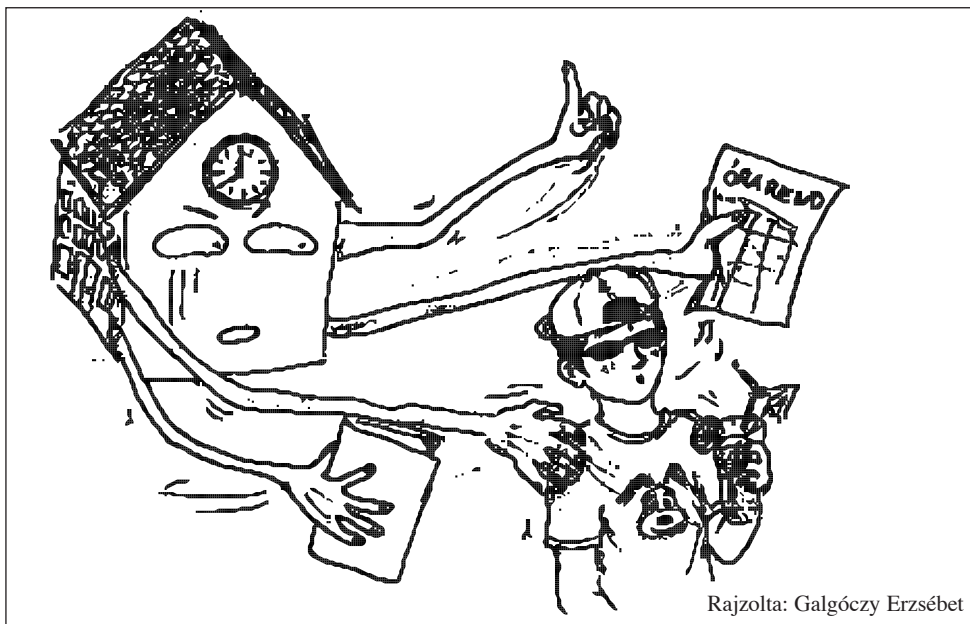
Fából padok  
Fából székek  
Csupa-csupa székségek.

Német óra  
Matek óra  
Mindenféle osztályokban.

Pöttyös labda  
Csíkos labda  
Itt vannak az osztályunkban.

Az ablakon fehér nyuszi  
Barna nyuszi  
Olyan sok az alamuszi.

Betűkkel  
Számokkal  
Szép az élet álmokkal.



Rajzolta: Gálgóczy Erzsébet



# Olvasóink tollából



## Kovászos uborka

Családom tagjai igen kedvelik a kovászos uborkát. Még nagymamámtól sajátítottam el készítési módját. Nem is vacakolok vele sokat, valahogy mindig sikerül eltálálnom az ízek harmóniáját. Így azután természetesen rendszeresen az én feladatomban tekintélyes létszámú családom részére folyamatosan gondoskodni az uborka utánpótlásról.

Érdeklődők számára közrebocsátom a kovászos uborka elkészítésének receptjét, bár nem ördögös műveletről van szó, bizonyára sokan ugyanolyan finom savanyúsággal lépik meg szeretteiket. Fontos a napocskán való érlelés, ebben igazán nem szenvedtünk hiányt a múlt nyáron.

Tehát, ahogy én csinálom: ámbár előre figyelmeztetem a kedves olvasót, az utolsó felvonás nem kötelező...

Előkeresek egy ötliteres üveget. Alaposan megmosom. Az Erzsó húgom által szeretettel nevelt, friss uborkák mindkét végét lenyisszantom, majd őket is megfürdetem.

Az üveg aljába gondosan „elültetem” a kaprot, ami nálam igen nagy kincs, ki tudja miért, az én kertemben csak vetem rendre, de soha nem kel ki. Na mindegy, Erzsó azt is hoz. Néhány fokhagymagerezdet is belecsempészek. Ezután következik a közepes nagyságú, inkább dundi uborkák oldal-metszése, hosszában kb. 5-6 vágás hegyes késsel. Na már most szépen belerendezem őket állítva az üvegbe, egymás mellé, sorban, mint a katonákat. Tetejére egy formás kenyérsercit teszok sapkálul. Majd készítök egy kb. leves sóságú, langyos vizet és ráöntöm az egészre. Fordított fődöt a tetejére és egy igazán formás, szép alakú követ a fődőre nehezékül, s ki vele a napra.

Eddig követhető a rendszer. Ami ezután következzett most legutóbb, hát nem tudom...

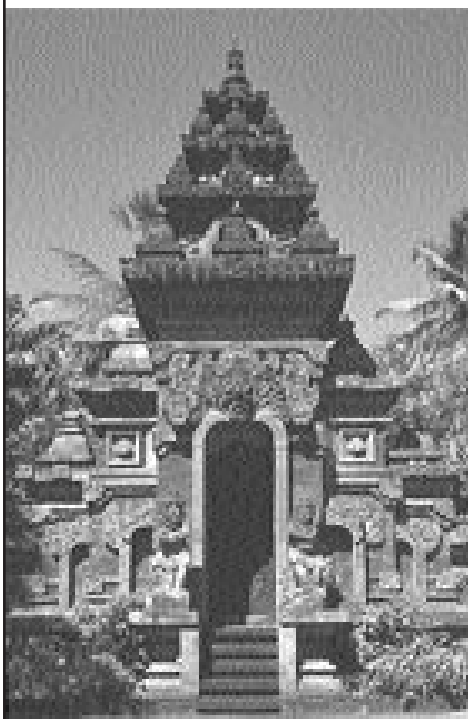
Az történt ugyanis, hogy elkezdtem helyezgetni a teraszon az eddig nagy gonddal és tapasztalattal előkészített művet, először rögtön az ajtó mellé jobbra, felrugástól védett helyre. Igen ám, de ide csak délelőtti süt a nap, kicsit előrébb húztam. Ja, útban van ez a cserép virág, na hova is tegyelek? S mindeközben addig-meddig hátráltam, míg nem az a veszély fenyegetett, hogy hanyatt esem a terasz széléről. Na nem. Egyensúlyomat ugyan megtartottam, viszont a szép kerekded formájú, amúgy legalább 20 éve dédelgetett nyomtató követ gondolt egyet, leugrott a fődőről és visszapattanva az uborkásüveg oldalának verődött. Gyorsan, de teljesen fölöslegesen utána kaptam, mert az üveg ripityomra tört. A langyos sós lé ügyesen összekeveredve a véremmel bánatosan csurgott lefelé a terasz szélén kedvenc begóniámra, aki olyannyira rossz néven vette az újfajta locsolást, hogy nemsokára búcsút mondott e világnak.

Nahát ez utolsó felvonást csak azoknak ajánlom, akik duhaj jókedvükben olyan jól szeretnének kacagni, mint én akkor.

A kovászos uborkához viszont jó étvágyat kívánok, már akinak sikerül befejezni az érlelést, ami kb. 3-4 napig tart.

*Hűségese olvasójuk: Wenczel Ferencné, Zsuzsa*

## IMPRESSIONEN AUS BALI



**2004. október 2 - 10.**  
**FOTÓKIÁLLÍTÁS**

Csefalvay Alois és Dr. Reinhard Schneider  
felvételeiből

## HÍREK

## KÖZLEMÉNYEK

## RÖVIDEN



Gratulálunk a  
Baumgartner családnak  
2004. július 30-án született  
**Leda Regina**  
nevű kislányukhoz!

2004. július 30-án nagymama lettem!  
Megszületett első unokám

**Lea Sophie**

*Baczur Magdi*



## BARANGOLÁS A NAGYVILÁGBAN

címmel Iliás Aladár képes útibeszámolóját tervezzük 4 részben.

1. „Az Egyesült Államok délnyugati része” c. október 30-án, szombaton 19 órakor.

2. Kanada nyugati része

3. Ausztrália

4. Új-Zéland

Iliás Aladár feleségével és sógornőjével többször is 4-5 hetes világjáró utazáson vett részt. Bérelt autóval 6-7 ezer km-t is megtekint, miközben fényképeken örökítették meg a tájak, főként a nemzeti parkok szépségeit.

*Ezek időpontját  
programunkban közöljük*

Korára hivatkozva felmondta tagságát

**Eisler Benedikt.**

Tekintettel Eisler úr sokéves tagságára és ez idő alatt végzett munkájának elismerésül egyesületünk vezetősége

**tiszteletbeli taggá**

nyilvánítja.

Ezúton kívánunk Eisler úrnak jó egészséget, örömeiben gazdag nyugodt éveket!



Július 1-től büfénk üzemeltetését ismét a Nagy család vette át.

*Munkájukhoz sok sikert kívánunk!*

Egyben megköszönjük Baier Margitnak odaadó munkáját, mellyel büfénket több hónapon keresztül üzemeltette.

## ELHUNYT ILLYÉS KINGA

Ez év július 28-án Marosvásárhelyen, otthonában elhunyt Ilyés Kinga, a világszerte ismert nagy magyar előadóművésznő. Hosszú ideje beteg volt. Az orvosi kezelés mellett hihetetlen szellemi ereje tartotta fenn. A halál szakadékanak a szélén járva éven át újra és újra előadóesteket rendezett Erdélyben és Magyarországon. Az tartotta életben, hogy szinte a szó szoros értelmében lelkét lehelte hallgatóiba. Csoda volt, hogy még élt s e csodához nap mint nap új csodát fűzött élet formájában. A halál új előadásokra készülöben, váratlanul ragadta el. Így is kellett ennek lennie. Ez illett hozzá.



Az irodalom, mindenekelőtt a magyar irodalom és abban is az erdélyi irodalom megszólaltatója volt. Élete „Fagyöngyök” sorozata, hogy egyik műsorának a címét idézzük. Szilágyi Domokos „Kényszerleszállás”-ából készült programját felejtetetlenül adta elő Erdélyben, Magyarországon, Nyugat-Európában. Előadóművészi alkotásaival bejárta az egész világot: a Kárpátmedencét, Európát, Amerikát, Ausztráliát, Új-Zélandot.

A szabad, kristálytisztá, intelligens emberi szellem ragyogott Ilyés Kingában és fog ragyogni mindazok számára, akiknek az életét meggazdagította s hanglemezein, cd-in és filmjein keresztül gazdagítani fogja a jövőben is.

A művész 2003. március 1-én egyesületünk vendége volt, Márai Sándor San Gennaro vére c. darabját adta elő.



Szerkeszti és vezeti: Darányi Magdi

## Az Ulmi Magyar Kultúregyesület kiadványa

### Egyesületi honlap

<http://www.ulmke.bn-ulm.de>

Email: [ulmke@bn-ulm.de](mailto:ulmke@bn-ulm.de)

Felölös szerkesztő: Baczur Magdi

Tel. (07305) 21821 - E-mail: [magdi.b@web.de](mailto:magdi.b@web.de)

Olvasószerkesztő: Bánrévi Magdi